

BS”D

Don't Stand Idly By

R. Mois Navon

Beit HaKenneset HaSefaradi BeRimon – Parshat Kedoshim 5781

R. Berkovits, “On the Return to Jewish National Life”, 1943

The great spiritual tragedy of the exile consists in the breach between Tora and life, for exile means the loss of a Jewish-controlled environment....

הטרגדיה הרוחנית הגדולה של הגלות היא הפְּרָצָה בין התורה לבין החיים, כי
”גלות” פְּרוּשָׁה: אובדן סביבה בשליטה יהודית....

Today I would like to bring you one example of why this is so true, and how we have merited the great spiritual blessing of returning to our land.

A fictional scenario (sipur badui): “An Olympic swimmer out for a stroll walks by a swimming pool and sees an adorable toddler drowning in the shallow end. He could easily save her with no risk to himself, but instead he pulls up a chair and looks on as she perishes.”

Now the fact is that this shocking story (mezazeah v’hazui) is not true, but there are “actual cases of people who drowned in ditches and lakes (borot v’agamim) while bystanders did nothing.”

How can that be?! What would the law say about this? What do YOU say about this?

So the fact of the matter is that anybody who read the Torah at all knows the answer in this week’s parsha:

ויקרא י”ט ט”ז + לא תעמוד על דם רעך

But, it turns out that this very simple command that we take as obvious is actually yet another revolutionary idea in the history of law and morals brought by the Torah.

R. M. J. Broyde, “Do Not Stand Idly ...”, *Frontiers in Public Health*

The common law legal tradition ... [i.e.,] **Anglo-American Common Law ... Roman law** and many other legal systems... denies the central obligation of anyone to help anyone else, even when the help is easy to provide, without any risk to the provider and of enormous benefit to the recipient. Grounded in a historically libertarian view of law and society, and predicated on the idea that the most the government can generally do is instruct its citizens what **not to do**, rather than what to do, the law simply never mandated that people help other people who are in distress.

המסורת המשפטית המקובלת... [כלומר] המשפט המקובל באנגלו-אמריקה ...
המשפט הרומי ושיטות משפט רבות אחרות ... שוללות את החובה המרכזית של כל
אחד לעזור לכל אחד אחר, גם כאשר העזרה קלה להעניקה, ללא כל סיכון למספק
העזרה, ומהווה תועלת עצומה למקבל. בהתבסס על השקפה ליִבְּרָטְרִיּוֹנִית
היסטורית של החוק והחברה, והתבסס על הרעיון שהמקסימום שכל ממשל יכול
לעשות הוא להורות לאזרחיה מה **לא** לעשות, אבל לא מה **כן** לעשות, החוק פשוט
מעולם לא חייב שאנשים יעזרו לאחרים אשר נמצאים במצוקה.

This of course is a very different approach than that of the Torah which also takes on the responsibility for telling us what we should be doing. Case in point: LO TAAMOD, which is brought in the Torah, expanded on in the Gemara (San.73a) and quoted as halacha lemaaseh in the Rambam/Shul" A:

רמב"ם הלכות רוצח ושמירת הנפש פרק א הלכה יד
כל היכול להציל ולא הציל עובר על +ויקרא י"ט ט"ז+ לא תעמוד על דם רעך, וכן הרואה את חבירו טובע בים או ליסטים באים עליו או חיה רעה באה עליו ויכול להצילו הוא בעצמו או שישכור אחרים להצילו ולא הציל, או ששמע גוים או מוסרים מחשבים עליו רעה או טומנין לו פח ולא גלה אוזן חבירו והודיעו, או שידע בגוי או באנס שהוא קובל על חבירו ויכול לפייסו בגלל חבירו ולהסיר מה שבלבו ולא פייסו, וכל כיוצא בדברים אלו, העושה אותם עובר על לא תעמוד על דם רעך.

Now what is really interesting about this Torah law is that in 1998 it was made in to a law of the State of Israel:

חוק "לא תעמוד על דם רעך", התשנ"ח-1998, נכנס לתוקף ב-28 בספטמבר 1998

ע"י הרב חנן פורת

(א) חובה על אדם להושיט עזרה לאדם הנמצא לנגד עיניו, עקב אירוע פתאומי, בסכנה חמורה ומיידידת לחייו, לשלמות גופו או לבריאותו, כאשר לא-ידו להושיט את העזרה, מבלי להסתכן או לסכן את זולתו.

(ב) המודיע לרשויות או המזעיק אדם אחר היכול להושיט את העזרה הנדרשת, יראוהו כמי שהושיט עזרה לעניין חוק זה; בסעיף זה, "רשויות" - משטרת ישראל, מגן דוד אדום ושירות הכבאות.

This law then represents that great connection of Torah and Life. We see here our return to our land bringing the Torah to life. Now of course we have a long way to go in making the Torah the basis of the law of the land. Nevertheless, there is no doubt this is a wonderful representation of how we have been able in our days to connect Torah to life. And really w should rejoice in this, as well as the very living as religious Jews here in the land as an expression of the great blessing of connecting Torah to life.

Or, to echo R. Berkovits, if the great spiritual tragedy of the exile consists in the breach between Tora and life, we have merited to the great spiritual blessing of being in our land and connecting between Tora and life.

ובכן, אם הטרגדיה הרוחנית הגדולה של הגלות היא הפְּרָצָה בין התורה לבין החיים, אנו זכינו הברה הרוחנית הגדולה להיות בארצינו ולחבר בין התורה לבין החיים.

Shabbat Shalom.